

МЕТОДИ ОЦІНКИ ЕКОЛОГІЧНИХ РИЗИКІВ ТА ЇХ ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Халмурадов Б. В., Бойко Валентин
Національний авіаційний університет, Київ

На цьому етапі сучасного розвитку суспільства, людство намагається вирішувати екологічні проблеми за допомогою підходу "реагування та виправлення". Ця концепція є відносно простою та обмежує можливість досягнення максимальних результатів. Більш прогресивною є концепція «передбачення та запобігання» екологічних проблем, але її впровадження вимагає потужного системного аналізу ризиків. Нинішні методології дослідження та оцінки ризиків є дуже складними, що зробляє їх менш ефективними. Складність цих методик унеможливує їх широке застосування, оскільки для оцінки навіть базових ризиків для довкілля та здоров'я людини потрібно проводити складні наукові дослідження з використанням великого обсягу статистичних даних. Іноді можливо використати більш приблизний розрахунок ризиків, що може бути ефективнішим. На сьогоднішній день практично відсутні методики спрощених розрахунків ризиків, тому дослідження та розробка є надзвичайно актуальним завданням.

Метою доповіді є проведення аналізу існуючих основних методик визначення екологічних ризиків та визначення їх достоїнств та недоліків.

В доповіді проведений аналіз існуючих основних методик оцінки екологічних ризиків: аналіз ризиків, метод токсикологічних оцінок, оцінка екологічної вразливості, метод моделювання ризиків, метод екологічних аудитів,

Кожен з представлених методів має свою ефективність оцінки (рис.1). Ці методи допомагають розуміти, які конкретні дії та рішення можуть мати негативний вплив на довкілля та людське здоров'я, і визначати стратегії мінімізації ризиків і покращення екологічної стійкості.

Визначено, що кожна з методик оцінки екологічних ризиків має свої недоліки, включаючи відсутність вихідних даних для розрахунків, високу вартість, складність при проведенні прикладних досліджень та експериментів. Запропонована методика спрощеного розрахунку екологічних ризиків, яка дозволяє швидко й ефективно визначати відносну екологічну небезпеку різних хімічних впливів на навколишнє середовище, що дає змогу вибирати оптимальні механізми мінімізації шкідливих впливів.

Список використаних джерел:

1. Лисиченко Г.В., Хміль Г. А., Барбашев С. В. Методологія оцінювання екологічних ризиків. Одеса: Астропринт, 2011.
2. Бойко Т. В., Абрамова А. О. Оцінювання екологічних ризиків від впливів на навколишнє середовище техногенних об'єктів. Вісник Вінницького політехнічного інституту. 2015.

Халмурадов Батир Данатарович, к.м.н., професор, т. +380 67 931 2236, e-mail:
batytk@ukr.net